STEM E?itimine Yönelik Umut ve Hedefler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *STEM E?itimine Yönelik Umut ve Hedefler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31146

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

STEM E?itimine Yönelik Umut ve Hedefler Ölçe?i, bireylerin **Bilim**, **Teknoloji**, **Mühendislik** ve **Matematik** (STEM) alanlar?na yönelik umut düzeylerini ve bu alanlardaki gelecek hedeflerini ölçmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas?, Süleyman Yaman, Ay?e Sar??an Tungaç ve Burcu Bal-?ncebacak taraf?ndan 2019 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunarak, e?itim ara?t?rmalar?nda STEM motivasyonu ve akademik planlama konular?nda kullan?labilirli?ini sa?lam??t?r.

Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikolojik yap?s?n?n Türk ö?renci örnekleminde de korundu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Ölçek, özellikle ö?rencilerin STEM kariyerlerine yönelik olumlu beklentilerini, zorluklarla ba?a ç?kma inançlar?n? ve bu hedeflere ula?mak için kulland?klar? yollar? de?erlendirmeye odaklanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

STEM, Umut, Hedefler, STEM E?itimi, Ölçek, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Süleyman Yaman, Ay?e Sar??an Tungaç, Burcu Bal-?ncebacak.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin STEM e?itimine yönelik ta??d?klar? umut düzeylerini ve belirledikleri hedeflerin niteli?ini belirlemektir. Bu, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin STEM alanlar?na olan ilgilerini ve ba?l?l?klar?n? art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirmelerine yard?mc? olacak kritik veriler sunar.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, daha önce farkl? bir dilde geli?tirilmi? olan bu psikolojik arac?, Türk e?itim sistemindeki ö?rencilerin kullan?m? için dilsel ve kültürel aç?dan geçerli ve güvenilir hale getirmektir. Bu adaptasyon, Türk literatürüne STEM alan?ndaki motivasyonel yap?lar? incelemek için sa?lam bir araç kazand?rmay? hedeflemi?tir.

Yap?

STEM E?itimine Yönelik Umut ve Hedefler Ölçe?i, temel olarak Snyder'?n Umut Teorisi çerçevesinde kavramsalla?t?r?lan yap?lar? ölçer. Bu teoriye göre umut, bireyin hedeflerine ula?abilece?ine dair inanc?n? (ajanl?k/eylem gücü) ve bu hedeflere ula?mak için alternatif yollar belirleme yetene?ini (yol dü?üncesi) içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, ö?rencilerin sadece mevcut ba?ar?lar?n? de?il, ayn? zamanda gelecekteki STEM kariyerlerine yönelik planlama yeteneklerini ve bu hedeflere ula?ma konusunda kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini de kapsayan bili?sel ve duygusal bile?enleri de?erlendirir. Ölçe?in faktör yap?s? genellikle hedeflere yönelik **ajanl?k** ve **yol belirleme** alt boyutlar?n? içermektedir.

Geçerlik

Yaman ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdi?ini ve ölçülen yap?n?n teorik beklentilerle tutarl? oldu?unu ortaya koymu?tur.

Çal??mada ayr?ca, ölçe?in maddelerinin ilgili yap?lar? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için çeviri süreci ve uzman görü?leri kullan?larak kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r. Elde edilen geçerlik bulgular?, ölçe?in STEM alan?ndaki umut ve hedefleri do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas? bulgular?na göre, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek güvenirlik katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçme hatalar?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in tekrarl? ölçümlerde benzer sonuçlar verme e?iliminde oldu?unu ve bu nedenle bilimsel ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal formunda bulunan faktör say?s?n?n ve maddelerin bu faktörlere da??l?m?n?n Türk kültüründe de korundu?unu test etmi?tir.

DFA sonuçlar?, uyum indekslerinin (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) kabul edilebilir s?n?rlar?n içinde oldu?unu göstererek, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu durum, ölçe?in iki veya daha fazla alt boyutu ölçtü?ünü ve bu alt boyutlar?n birbirinden ayr?labilir oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (?lk, orta veya lise ö?rencileri olabilir; orijinal çal??man?n detaylar?na ba?l?d?r.)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle ergenlik dönemi ve sonras?)

Population Details: Türkiye'deki farkl? e?itim kademelerinden ö?renciler üzerinde test edilmi?tir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Kariyer Hedefleri, Motivasyon, Fen E?itimi, Psikometrik Özellikler, Ajanl?k Dü?üncesi, Yol Dü?üncesi, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Süleyman Yaman (Sorumlu Yazar) için e-posta adresi: slymnymn@yahoo.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal halinin kullan?m izinleri ve ücret bilgileri uyarlama çal??mas?nda aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2019**'dur. Akademik kullan?m için genellikle yazarlar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu yazar Süleyman Yaman ile ileti?ime geçilerek kullan?m ko?ullar? hakk?nda bilgi al?nabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Yaman, S., Sar??an Tungaç, A., ve Bal-?ncebacak, B. (2019). STEM E?itimine Yönelik Umut ve Hedefler Ölçe?i uyarlamas?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Kastamonu Education Journal, 27*(3), 1257-1271. doi:10.24106/kefdergi.3022.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: dergipark.org.tr

STEM E?itimine Yönelik Umut ve Hedefler Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri bu kaynakta do?rudan sunulmam??t?r, ancak uyarlama çal??mas?n?n tam metni incelenerek eri?ilebilir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

stem-egitimine-yonelik-umut-ve-hedefler-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM